

Lidové zvyky v literatuře, práce s uměleckým textem

On-line diskuze k virtuální hospitaci
ve vyučovací hodině v 7. ročníku

Vyučující: Mgr. Vlastimil Špínka

Tato diskuze je součástí projektu „**Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií**“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

Charakter vyučovací hodiny

- Čtenářská a autorská dílna
- Prostřednictvím metod vedoucích k pochopení uměleckých textů jsou žáci vedeni ke schopnosti srovnávat, nacházet mezi texty různé souvislosti.
- Cesty k dosažení cíle:
 - práce s textem,
 - dialog mezi žáky jako cesta k pochopení textu,
 - autorské psaní – dokončování textu – metoda „bílého místa“
- Otázka k diskuzi: Jak často zařazuje vyučující hodiny, ve kterých je propojena literární a slohová složka předmětu?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento webinář je součástí projektu „**Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií**“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

Úvod hodiny

- Mluvený projev žáka – seznámení s knihou.
- Využití prezentace v PowerPointu.

Klady:

- Žáci – posluchači jsou po skončení mluveného projevu zapojeni do hodnocení. Učí se poskytovat zpětnou vazbu.
- Dochází k upevnění znalostí zásad správného mluveného projevu.
- Doporučení spolužáka může být motivací k tomu, aby si někteří žáci prezentovanou knihu skutečně přečetli.
- Pokud jsou informace o knize neúplné, učitel vyžaduje, aby v následující hodině žáci chybějící údaje doplnili.

Rizika:

- Žák čte text svého mluveného projevu doslovně z prezentace.
- Text týkající se obsahu knihy je opsán z internetu.

Otázky k diskuzi:

- Je tématem tzv. mluvních cvičení žáků v hodinách pouze seznámení s knihou, nebo volí vyučující i jiná témata?
- V kterém ročníku je podle názoru vyučujícího vhodná doba k tomu, aby byli žáci seznámeni se zásadami tvorby prezentace?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento webinář je součástí projektu „*Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií*“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

Práce s textem Františka Nepila

Motivace:

- předvánoční období v životě školy,
- vysvětlení pojmu advent,
- motivační rozhovor o lidových zvycích, zejména v Polabí,
- zapálení adventní svíčky,
- doporučení k návštěvě skanzenu v Přerově nad Labem.

Tichá četba fejetonu Františka Nepila. Vyučující uplatňuje individuální přístup k žákům s jiným mateřským jazykem, než je ČJ, a k žákům s ISP.

Práce ve dvojicích:

- rozhovor zaměřený na porozumění textu, žáci dostávají předem perfektní instrukce,
- učitel sleduje práci jednotlivých dvojic,
- speciální péče je věnována nejen žákům – cizincům a žákům s IVP, ale zaměřuje svou pozornost i na další dvojice,
- vyučující chválí za to, jak práce v tandemu proběhla.

Frontální organizační forma: vyvozen pojem fejeton.

Kruh před tabulí: kontrola porozumění textu a účelnosti práce ve dvojicích, učitel dává příležitost k mluvenému projevu co největšímu počtu žáků.

Otázky k diskuzi: V čem vidí vyučující klady a rizika dialogu ve dvojicích zaměřeného na pochopení textu?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento webinář je součástí projektu „**Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií**“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

Práce s úryvkem textu z Babičky Boženy Němcové

- Projekce textu na interaktivní tabuli.
 - Jeden z žáků čte z čtečky.
 - Žáky velmi aktivizuje užitá metoda komparace (porovnání textu B. Němcové s Nepilovým textem).
 - Porovnání textů z hlediska užitých jazykových prostředků.
- Je připomenut pojem archaismus.
- Zařazení textů F. Nepila i B. Němcové do časových souvislostí.
 - Motivace k četbě: rozhovor s žáky o návštěvách knihovny v Poděbradech.
 - Otázky k diskuzi:
 - Vyhovuje vyučujícímu žánrové uspořádání literárního učiva?
 - Jakými cestami lze při tomto uspořádání dosáhnout toho, aby si žáci uvědomovali také kulturněhistorické souvislosti?
 - Jaké jsou preference žáků této třídy při volbě četby?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Středočeský kraj

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento webinář je součástí projektu „**Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií**“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

Metoda „bílého místa“ – dokončování textu

- Z audionahrávky je vyslechnut začátek textu Vánoce s Františkem Nepilem.
- Předchází vysvětlení zkratky Českého rozhlasu.
- Audionahrávka je velmi vhodná, umocňuje emocionální prožitek, a tedy estetickou funkci literárního textu.
- Žáci dokončují text, někteří samostatně, jiní ve dvojicích.
- Žákům vyžadujícím individuální přístup je nabídnuta možnost namísto stylizačního cvičení zvolit cvičení pravopisné.
- Tito žáci mají možnost vyhledat význam slova, kterému nerozumějí, buď s využitím internetu, nebo ve slovníku v knižní podobě.
- Vyučující poskytuje žákům během práce rady ke stylizaci textu.

Doporučení:

Umožnit žákům sledovat začátek textu v písemné podobě na interaktivní tabuli. Vyjdeme tím vstříc nejen žákům, kteří mají auditivní učební styl, ale i žákům se stylem vizuálním.

Neusekávat text, který mají žáci dokončit, uprostřed větného celku.

Otázka k diskuzi:

Záleží volba, zda žáci budou pracovat samostatně, nebo ve dvojicích na rozhodnutí žáků? Vyslechnou žáci v příští hodině celý originální text?

Poskytuje vyučující zpětnou vazbu nejen ke stylistické stránce výsledných textů, ale i k jazykové stránce těchto textů v užším slova smyslu (pravopisné a gramatické)?

Jak vyhledávají žáci na internetu význam neznámých slov? (S využitím vyhledavače či on-line výkladového slovníku?)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento webinář je součástí projektu „*Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií*“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

Hodnocení práce žáků

- Žáci si poskytují vzájemnou zpětnou vazbu k výsledkům práce.
- Kladně hodnotí:
 - básnický text, rýmy,
 - správnou výslovnost,
 - plynulost čtení,
 - intonaci hlasu,
 - oční kontakt,
 - postoj při četbě.
- Žáci poskytují učiteli zpětnou vazbu k průběhu celé hodiny i k jeho práci
- Otázka k diskuzi:
 - Bývají žáci také někdy kritičtí? 😊

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento webinář je součástí projektu „**Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií**“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

Závěr

- Vyučovací hodina je příkladem úspěšného spojení četby s porozuměním s vlastní žákovskou produkcí.
- Funkčně je v hodině propojena literární, jazyková i slohová složka předmětu.
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby nejen svým spolužákům, ale i vyučujícímu poskytovali zpětnou vazbu.
- Vyučující skvěle uplatňuje individuální přístup k žákům.
- Ve vyučovací hodině panuje velmi pěkná pracovní atmosféra.
- Výborné je to, že žáci jsou soustavně motivováni k četbě.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento webinář je součástí projektu „**Zvýšení dostupnosti DVPP ve SČ kraji pomocí moderních technologií**“, reg. č.: CZ.1.07/1.3.04/04.0004, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.